

Fiskeridirektoratets Småskrifter

Nr. 12 - 1951

Melding fra Fiskeridirektoratets
driftsøkonomiske undersøkelser.

LOFOTFISKETS LØNNSOMHET 1951

Ved sekretær Arthur Holm.

Særtrykk av „Fiskets Gang“
nr. 46 og 47 1951.

Utgitt av
FISKERIDIREKTØREN

BERGEN

A/S JOHN GRIEGS BOKTRYKKERI

1 9 5 1

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

PHYSICS 311

LECTURE 10

1001 PHYSICS 311

LECTURE 10

PHYSICS 311

LECTURE 10

PHYSICS 311

LECTURE 10

Lofotfiskets lønnsomhet 1951.

Som i tidligere år er de driftsøkonomiske undersøkelser for garn-, line- og juksafiske basert på frivillig innsending av driftsoppgaver, mens derimot fiskere som fikk tillatelse til å drive med snurpenot, i likhet med i fjor ble pålagt å sende inn spesifiserte driftsoppgaver til Fiskeridirektoratet.

Da notdriften på mange måter skiller seg sterkt fra den øvrige lofotdrift, har en funnet det hensiktsmessig å behandle den for seg, men på en slik måte at en likevel kan trekke sammenlikninger mellom resultatene for notfisket og de eldre brukstyper i Lofoten.

I det følgende skal en legge fram resultatene for garn, line og juksa. I eget hovedavsnitt behandles deretter resultatene av notdriften i Lofoten.

Før en går nærmere inn på undersøkelsesmaterialets størrelse og sammensetning, skal en se litt på den totale deltakelsen i lofotfisket av samtlige brukstyper.

Den totale deltakelse.

Tallet på farkoster som deltok i skreifisket i Lofoten i år var i alt 4672 (se tab. 1) mot 3530 i fjor. Dette er en nettostigning på 1142 farkoster. Tallet på notfarkoster gikk opp med 859, juksafarkoster med 824, mens samtidig tallet på garn- og linefarkoster gikk ned med tilsammen 541. I forrige sesong deltok 954 garnfarkoster og 942 linefarkoster mens de tilsvarende tall for delakelsen i denne sesong var henholdsvis 642 og 713. Garnfarkostene viste den største absolutte nedgang i størrelsesgruppene fra 40 til 70 fot, linefarkostene i guppene fra 30 til 45 fot.

Det er rimelig å anta at en del av farkostene som i fjor

Tabell 1.

Deltakelsen i Lofotfisket 1951

	Antall farkoster:			
	Not- bruk	Garn- bruk	Line- bruk	Juksa- båter
Båter uten motor ..	—	12	5	172
Motorfarkoster:				
Under 20 fot	—	—	8	176
20—24,9 fot	—	22	32	736
25—29,9 fot	1	29	52	348
30—34,9 fot	13	52	217	267
35—39,9 fot	40	123	244	241
40—44,9 fot	114	146	92	132
45—49,9 fot	163	121	36	95
50—54,9 fot	205	78	11	38
55—59,9 fot	166	23	1	18
60—69,9 fot	203	30	—	13
70 fot og over	69	6	—	1
Uoppgitt lengde	89	—	15	17
i alt	1063 ¹	642	713	2254

¹ Herav 3 farkoster med synkenot.

deltok i garn- og kanskje linefiske, i år gikk over i notfisket enten som hovedfarkost eller hjelpefarkost. I noen tilfeller har farkostene først drevet garnfiske en tid, og senere gått over i notdriften.

Tallet på juksafarkoster økte fra 1430 i fjor til 2254 i år. Størst var den absolutte stigningen i tallet på farkoster i størrelsesgruppen 20—24,9 fot, nemlig fra 409 til 736 farkoster. Mens juksafarkoster under 25 fot i fjor utgjorde 43,0 pst. av alle juksafarkoster (herunder også båter uten motor), var det tilsvarende tall i år 48,1 pst.

Gjennomsnittstørrelsen for alle motorfarkoster i gruppen garn, line og juksa, regnet ut på grunnlag av den gruppevisse fordeling i tab. 1, var i år henholdsvis 43,0, 35,7 og 29,7 fot, mens tilsvarende tall for i fjor var henholdsvis 45,2, 35,7 og 31,0 fot. Det er således bare garnfarkostene

for alle bruksarter.

Alle bruks- arter	Prosentfordeling				
	Not- bruk	Garn- bruk	Line- bruk	Juksa- båter	Alle bruks- arter
189	—	1,9	0,7	7,6	4,1
184	—	—	1,1	7,8	3,9
790	—	3,4	4,5	32,7	16,9
430	0,1	4,5	7,3	15,4	9,2
549	1,2	8,1	30,4	11,8	11,7
648	3,8	19,2	34,2	10,7	13,9
484	10,7	22,7	12,9	5,9	10,4
415	15,3	18,8	5,1	4,2	8,9
332	19,3	12,1	1,6	1,7	7,1
208	15,6	3,6	0,1	0,8	4,4
246	19,1	4,8	—	0,6	5,3
76	6,5	0,9	—	—	1,6
121	8,4	—	2,1	0,8	2,6
4672	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

som etter denne beregning viser noen vesentlig nedgang i gjennomsnittstørrelsen.

Garn, line og juksa.

Lønnsomhetsundersøkelsen for garn, line og juksa er en representativ undersøkelse, og som nevnt ovenfor, basert på frivillig deltakelse. Interessen for å sende inn driftsoppgaver synes imidlertid å ha avtatt. Mens en i fjor fikk inn 136 brukbare oppgaveskjemaer, var tallet i år bare 125, — en nedgang som blir relativt så mye sterkere på grunn av den økte deltakelse i fisket.

Dette forhold er så mye mer beklagelig, som det nettopp i disse år under innføringen av snurpenoten på Lofothavet, skulle være av største interesse å kjenne de øvrige bruks-typeres lønnsomhet.

Tabell 1a.

	Samlet del-takelse	Under-søkelses-ma-teriale	Repre-senta-sjons-prosent
Garnfarkoster m/ motor ..	630	41	6,5
Linefarkoster m/ motor ..	708	29	4,1
Juksafarkoster m/ motor ..	2 082	55	2,6
I alt	3 420	125	3,7

Undersøkelsesmaterialets representativitet.

Tab. 1a viser hvor mange farkoster som er med i undersøkelsen, fordelt på garn, line og juksa. En ser at representasjonen er best for gruppen garn, 6,5 pst., mens den er dårligst for juksa, bare 2,6 pst. I alt har en med 125 farkoster i undersøkelsen, d. v. s. 3,7 pst. av alle motorfarkoster som deltok i fisket.

Det hadde sjølsagt vært nødvendig med et fyldigere materiale dersom en med noenlunde sikkerhet skulle kunne bruke regnskapsresultatene for de enkelte brukstyper og farkostgrupper (størrelsesgrupper) i undersøkelsen som et fullgodt uttrykk for driftsforholdene for de tilsvarende grupper av hele lofotflåten.

Den svake representasjon tilsier derfor forsiktighet ved generaliseringer av resultatene av undersøkelsen.

En har imidlertid visse holdepunkter til å bedømme innen hvilke grenser undersøkelsesmaterialet kan antas å gi et bilde av forholdene i hele massen.

I følge Utvalgsformannens foreløpige fangstopp-gaver, var den totale fangstmengden for alle garnfarkoster (også farkoster uten motor) 21 887 tonn. Garnfarkostene i undersøkelsen som utgjorde 6,5 pst. av alle garnfarkoster med motor (se tab. 1 a) hadde en samlet fangstmengde på 1526,4 tonn eller 7,0 pst. av den totale fangstmengde for alle garnfarkoster.

Undersøkellesmaterialet.

Tabell 2. Deltakelse, driftstid og fangstresultater.

	Garnbruk			Line- bruk	Juksa	
	I. Over 45 fot	II. 35—45 fot	III. Under 35 fot	Motor- sjøldragere	I 35 fot og over	II. Under 35 fot
A. Farkoster og mannskap:						
1. Antall farkoster	15	19	7	29	14	41
2. Farkostenes gj. nomsn. lengde f.	50,8	41,2	27,8	36,9	38,4	23,2
3. Motorens gjen- nomsn. størr. hk	43,9	24,4	8,7	19,8	25,8	6,7
4. Antall lottakere i alt	104	110	18	122	78	90
5. Lottakere i gj. nomsn. pr. fark.	6,93	5,79	2,57	4,20	5,57	2,19
6. Antall lønns- takere pr. fark. ¹	1,87	1,58	0,29	0,66	—	—
B. Driftstid m.v.						
1. Sesongens gjen- nomsnittlige varighet, dager	70	76	56	78	52	56
2. Ant. sjøvær i gj.snitt pr. fark.	38,4	39,4	34,7	43,9	26,6	27,6
C. Totalfangster.						
1. Samlet fangst- mengde, tonn	721,2	740,2	65,0	595,0	114,6	176,7
2. Brutto fangst- verdi i alt ² , kr.	483.730	490.305	39.788	400.115	79.400	126.055
D. Gjennomsnitts- fangster.						
1. Fangstmengde pr. farkost, tonn	48,08	38,96	9,28	20,52	8,18	4,31
2. Fangstmengde pr. sjøvær, tonn	1,25	0,99	0,27	0,47	0,31	0,16

Tabell 2. Forts.

	Garnbruk			Line- bruk	Juksa	
	I. Over 45 fot	II. 35—45 fot	III. Under 35 fot	Motor- sjødragere	I. 35 fot og over	II. Under 35 fot
3. Fangstmengde pr. fisker, tonn	6,94	6,73	3,61	4,89	1,47	1,97
4. Fangstmengde pr. fiskedags- verk, ³ t.	0,18	0,17	0,10	0,11	0,06	0,07
E. Gjennomsnitts- uibytte.						
1. Brutto fangst- verdi pr. fark- kost, kr.	32 249	25 806	5 684	13 797	5 672	3 075
2. Brutto fangst- verdi pr. sjøvær, kr.	840	655	164	313	213	111
3. Brutto fangst- verdi pr. fisker, kr.	4 654	4 457	2 212	3 275	1 018	1 404
4. Brutto fangst- verdi pr. fisked- v. kr.	121	113	64	75	38	52

¹⁾ Kokker, garnbøter, egnere og andre leikarar.

²⁾ Inklusiv verdi av biprodukter. Avgift til omsetningslag fratrukket.

³⁾ Farkostens antall fiskedagsverk regnes ut ved å multiplisere antall fiskere på farkosten med farkostens antall sjøværddager. Delvise sjøværddager regnes som 1/2 sjøvær.

Denne skilnad skyldes ikke det forhold at de store farkostgrupper, som hadde de største fangstkvanta, er sterkere representert i undersøkelsesmaterialet enn i hele garnflåten. Tallet på garnfarkoster i størrelsesgruppene I, II og III av

hele garnflåten utgjorde således henholdsvis 41,0, 41,9 og 16,1 pst., mens de tilsvarende tall for undersøkelsesmaterialet er henholdsvis 36,6, 46,3 og 17,1 pst.

Som en ser er gr. I med en gjennomsnittlig fangstmengde på 48,08 tonn (se tab. 2) underrepresentert, mens gruppe II med en gjennomsnittlig fangstmengde på 38,96 tonn er nesten tilsvarende overrepresentert. Gruppe III er noenlunde likt representert i undersøkelsen og i hele massen.

De garnfarkoster som er med i undersøkelsen (alle tre størrelsesgrupper betraktet under ett) har altså gjennomsnittlig fisket bare ubetydelig bedre enn farkostene i hele garnflåten.

Totalfangsten for hele lineflåten var 13 423 tonn. Linefarkostene i undersøkelsen som utgjorde 4,0 pst. av alle linefarkoster med motor, hadde en samlet fangstmengde på 595 tonn, eller 4,4 pst. av den totale fangstmengde.

For hele juksaflåten var totalfangsten 12 988 tonn. Juksafarkostene i undersøkelsen som utgjorde 2,6 pst. av alle juksafarkoster med motor, hadde en samlet fangstmengde på 291,3 tonn, eller 2,2 pst. av den totale fangstmengde.

Alt i alt kan en si at garn- og linefarkostene som er med i undersøkelsen gjennomgående har fisket litt bedre enn garn- og linefarkostene i hele massen, mens det motsatte har vært tilfelle for juksafarkostenes vedkommende.

På bakgrunn av det som er sagt ovenfor, kan det være rimelig å anta at tab. 3 m. o. t. driftsresultatene gir et litt for gunstig bilde for garn- og linefarkostenes vedkommende, mens det motsatte er tilfelle for juksafarkostene.

Bearbeiding av materialet.

Under bearbeiding av materialet har en fulgt de samme retningslinjer som tidligere. En skal derfor bare i enkelte tilfeller kort kommentere de forskjellige poster i tabellene, idet en ellers viser til fjorårets driftsundersøkelser for Lofotfisket, behandlet i »Fiskets Gang« nr. 46, 1950.

Deltakelse og fangstutbytte.

Tab. 2 gjengir de viktigste data vedrørende undersøkelsesmaterialet som farkostenes størrelse, mannskapsstyrke, driftstid og fangstutbytte.

Gjennomsnittsstørrelsen på garnfarkostene i størrelsesgruppene I, II og III er henholdsvis 50,8, 41,2 og 27,8 fot. En beregning på grunnlag av tab. 1, viser tilsvarende tall for hele garnflåten (motorfark.) på henholdsvis 51,9, 40,2 og 28,9 fot,

Gjennomsnittsstørrelsen for linefarkostene i undersøkelsen er 36,9 fot, mot tilsvarende tall for hele lineflåten (motorfark.) på 35,7 fot.

For juksa har en fått relativt mindre farkoster med i undersøkelsen. Mens gjennomsnittsstørrelsen for de to juksagrupper i undersøkelsen er henholdsvis 38,4 og 23,2 fot, er de tilsvarende tall for hele juksaflåten (motorfark.) henholdsvis 41,6 og 25,0 fot.

I alt må undersøkelsesmaterialet m. o. t. farkoststørrelsen sies å være bra representativt.

Sesongens varighet, p. B. 1, angir tiden fra farkosten reiste hjemmefra til den forlot Lofoten igjen. Tabellen viser at juksafarkostene har hatt vesentlig kortere sesong enn de øvrige bruksarter.

Tabellen viser et stort sprang mellom den gjennomsnittlige fangstmengde pr. farkost for den minste garngruppen (gr. III) og de større garngruppene (gr. I og II). En ser imidlertid at skilnaden er langt mindre for den gjennomsnittlige fangstmengde pr. fiskedagsverk, hvilket henger sammen med at de minste garnfarkostene gjennomsnittlig har hatt ferre fiskere og sjøvær pr. farkost enn de større.

Linegruppen viser dobbelt så stor gjennomsnittlig fangstmengde pr. farkost som den minste garngruppen, mens den gjennomsnittlige fangstmengde pr. fiskedagsverk ligger bare om lag 10 pst. over.

Juksafarkostene ligger svært dårlig an fangstmessig sett. En merker seg at til tross for at gruppe I har hatt en dobbelt så stor gjennomsnittlig fangstmengde pr. farkost som

gruppe II, var gjennomsnittsfangsten pr. fiskedagsverk for gruppe II større enn for gruppe I.

Oppgavene i tab. 2 over farkoststørrelse, mannskapsstyrke, driftstid, fangstmengde og fangstverdi er nødvendig for bedømmelsen av de ulike brukstypers lønnsomhet, men langt fra tilstrekkelig. En må i tillegg kjenne de ulike kostnader som har vært forbundet med fisket. Disse opplysninger finner en i neste tabell, tab. 3.

Driftsresultater.

Første del av tab. 3 (p. 5—13) gir en oversikt over hvorledes bruttofangstinntekten har vært disponert til å dekke de ulike utgiftsgrupper (fellesutgifter, lagutgifter for mannskap samt særutgifter for mannskap) samt godtgjørelse til båt og mannskap.

Under p. 17—25 er de forskjellige utgiftsposter nærmere spesifisert.

For å lette lesingen av tabellen skal en knytte noen merknader til de enkelte regnskapsposter.

Fellesutgiftene (p. 6) omfatter ikke nøyaktig de samme utgiftspostene for samtlige brukstyper. For garngruppen består de vesentlig av de utgiftene som går inn under utgiftspostene 17, 18, 21 og 22, men bare delvis 19 og 24. Av p. 19 er det redskapsutgifter under fisket som går inn i fellesutgiftene, vanligvis. P. 24, utgifter til kost, er delvis blitt dekket som fellesutgift og delvis som lagutgift for mannskap.

For linebruk og juksa omfatter fellesutgiftene i tillegg til det som er nevnt ovenfor, også utgifter til agn.

Fellesutgiftene (p. 6) er slike utgifter som både båt og mannskap tar del i. De kommer således til fradrag fra bruttofangstverdien (p. 5) før deling finner sted mellom båt (p. 8) og mannskap (p. 9). Mannskap er i dette tilfelle ensbetydende med lottakere, idet utgifter til lønnstakere (se p. 17) i tabellen konsekvent er behandlet som fellesutgifter.

Til båtens part (p. 8) er å merke at denne part ikke er en »ren« nettoppart, idet den skal dekke en forholdsmes-

Regnskapsresultater.

Tabell 3. Utdrag av båtlagenes regnskaper.

	Garnbruk			Line- bruk	Juksa	
	I. Over 45 fot	II. 35—45 fot	III. Under 35 fot	Motor- sjødragere	I 35 fot og over	II. Under 35 fot
<i>Data angående materialet:</i>						
1. Antall farkoster	15	19	7	29	14	41
2. Antall lottakere pr. farkost	6,93	5,79	2,57	4,20	5,57	2,09
3. Antall lønns- takere pr. fark.	1,87	1,58	0,29	0,66	—	—
<i>Driftsresultater:</i>						
Gjennomsnitt pr. farkost.						
4. Fangstm. tonn	48,08	38,96	9,28	20,52	8,18	4,31
5. Brutto fangst- verdi, kr.	32 249	25 806	5 684	13 797	5 672	3 075
6. Fellesutgifter	4 418	4 010	720	4 780	1 434	644
7. Delingsfangst, kr. av denne:	27 831	21 796	4 964	9 017	4 238	2 431
8. Båtens part, kr.	7 852	5 547	1 343	2 426	1 099	537
9. Mannskap med redskap, kr. . . .	19 979	16 249	3 621	6 591	3 139	1 894
10. Lagutgifter for for mannskap	448	210	90	386	242	71
11. Lagets utbeta- ling til mannsk.	19 531	16 039	3 531	6 205	2 897	1 823
12. Utg. for hver mann særskilt, i alt	6 035	4 131	1 435	1 153	441	202
13. Berregn. mann- skapsnetto, kr.	13 496	11 908	2 096	5 052	2 456	1 621
14. Faktisk utbe- talt mannslott	2 817	2 770	1 373	1 475	520	831
15. Beregn. manns- lott (netto) . .	1 947	2 057	815	1 201	441	739
16. Beregn. manns- lott (netto) pr. uke	195	190	102	108	59	92
17. Lønnsinntekter i alt, ¹⁾ kr. . . .	2 496	2 093	219	773	—	—
<i>Betalte drifts- utgifter:</i>						
18. Brensel- og smøreolje m.v., kr.	1.152	858	235	674	658	273
19. Redskaper, ²⁾ kr.	5 782	4 096	1 405	1 064	359	190
20. Agn, kr.	—	—	—	2 843	351	134

¹ Hyrer til kokker, garnbøtere, egnere og andre leiekarer.

² Nyanskaffelser til fisket og div. redskapsutgifter under fisket.

Tabell 3. Forts.

	Garnbruk			Line- bruk	Juksa	
	I. Over 45 fot	II. 35—45 fot	III. Under 35 fot	Motor- sjøldrøgere	I 35 fot og over	II. Under 35 fot
21. Hus, lys, brensel og bøterbu, kr.	213	250	63	187	35	38
22. Andre utgifter ³⁾ , kr.	—	88	—	20	21	14
23. Disse utgifter i alt, kr.	7 147	5 292	1 703	4 788	1 424	649
Dessuten følg. utgifter:						
24. Fellesutgifter til kost, kr. ...	717	580	196	428	394	151
25. Tørrmat, kr.	541	386	127	330	298	117
<i>Prosenttall:</i>						
26. Brutto fangstverdi	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
27. Båtens part	24,4	21,5	23,6	17,6	19,4	17,5
28. Mannskap med redskap netto	41,8	46,2	36,9	36,6	43,3	52,7
29. Lønnsinntekter ¹⁾	7,7	8,1	3,9	5,6	—	—
30. Brensel- og smøreolje m.v.	3,6	3,3	4,1	4,9	11,6	8,9
31. Redskaper ²⁾ ..	17,9	15,9	24,7	7,7	6,3	6,2
32. Agn	—	—	—	20,6	6,2	4,3
33. Hus, lys og brensel m.v. ...	0,7	1,0	1,1	1,4	0,6	1,2
34. Kost (koklag) og tørrmat ..	3,9	3,7	5,7	5,5	12,2	8,8
35. Andre utgifter	—	0,3	—	0,1	0,4	0,4
<i>Tilleggsopplysninger:</i>						
36. Største bruttofangst, kr. ...	69 962	48 081	12 000	22 900	16 674	8 830
37. Driftstid på farkosten som hadde denne fangsten, ant. dager	101	78	47	86	65	71
38. Minste bruttofangst, kr. ...	11 287	12 412	648	2 636	1 850	311
39. Driftstid på farkosten som hadde denne fangsten, ant. dager	29	50	7	33	40	17

³ I det vesentligste salt og arbeidspenger.

sig del av såvel de årlige reparasjons- og vedlikeholdskostnader, som avskrivning og forrentning av farkostkapitalen.

Fra mannskapsparten (p. 9), kommer til fradrag de utgiftsposter som mannskapet har delt på lag, og som båten ikke har deltatt i. Disse utgjøres hovedsakelig av utgifter til felles koklag.

P. 11, lagets utbetaling til mannskap (p. 9 ÷ p. 10) er det beløp som mannskapet (lottakerne) faktisk har fått utbetalt for sesongen. Denne part er heller ikke »ren« netto-part, idet den foruten de spesielle tørrmatutgifter som hver mann har båret sjøl, skal dekke de kostnader som knytter seg til tap og forringelse av redskapen under fisket. Da det er mannskapet som eier redskapen, er det under oppgjørene som vanlig ikke regnet noen spesiell redskapspart. Det er sjølsagt vanskelig å kjenne nøyaktig hvor stort beløp tap og forringelse av redskapen utgjør for hvert enkelt lag. En kan imidlertid regne med at de kostnader som tap og forringelse år om annet medfører for en gruppe farkoster som driver fiske regelmessig, noenlunde tilsvarer de nyanskaffelser av redskaper som foretas før fiskets begynnelse.

De redskapskjøp som er gjort til årets lofottfiske, utgjør for garnbrukene gjennomsnittlig kr. 5494, kr. 3754 og kr. 1308 pr. farkost for henholdsvis gruppene I, II og III, og for linebrukene kr. 884. Det er disse beløp som bl. a. går inn i p. 12.

Trekker en mannskapets særutgifter (p. 12) fra lagets utbetaling til mannskap (p. 11), får en beregnet mannskapsnetto p. 13)..

Ved å dividere lagets utbetaling til mannskap (p. 11) med antall lottakere på laget (p. 2) får en den mannlott som faktisk er blitt utbetalt til hver lottaker for sesongen. På lignende måte er den beregnede netto mannlott for sesongen (p. 15) fremkommet ved at beregnet mannskapsnetto (p. 13) er dividert med antall lottakere.

Ved utregningen av den beregnede netto ukelotten pr. lottaker, er sesongens gjennomsnittlige varighet (p. B. 1, tab. 1) lagt til grunn.

Under p. 26—35 i tabellen er båt- og mannskapspart (beregnet mannskapsnetto) samt de ulike utgiftsposter for de forskjellige brukstyper regnet ut i prosent av bruttofangstverdi.

Tallene gir et instruktivt bilde av hvor stor del av fangstverdien som faller på henholdsvis båt og mannskap, samt de ulike utgiftsposters relative betydning for de forskjellige brukstyper.

Tab. 4 gir en oversikt over de viktigste regnskapspostene utregnet i gjennomsnitt pr. fiskedagsverk samt i gjennomsnitt pr. råfisk kilo.

Tallene i tab. 4 bygger på regnskapstallene i tab. 1 og 3. For garn og juksa har en regnet ut et veid gjennomsnitt av regnskapstallene for de ulike farkostgrupper (størrelsesgrupper).

At gjennomsnittstallene for gruppene garn og juksa i tab. 4 er veid, vil si at en har latt regnskapstallene for de enkelte fotgrupper telle med samme tyngde i gjennomsnittet som deres relative tyngde i hele den flåte som har drevet fiske med vedkommende bruksart i Lofoten i siste sesong.

Garnbrukene i gruppe I veier således 41,0 pst., gruppe II 41,9 pst. og gruppe III 16,1 pst. i det felles gjennomsnitt for alle garnbruk under ett. Vektene for gruppe I og II av juksafarkostene er henholdsvis 26,6 og 73,4 pst.

I den utstrekning de fremlagte driftsresultater for de enkelte fotgrupper er representative for massen innen vedkommende gruppe, skulle også de veide gjennomsnittstall være tilnærmet representative for de enkelte bruksarter.

En skal i denne forbindelse gjøre merksam på at en ikke har noe sikkert grunnlag til å bedømme hvorvidt driftsresultatene for de enkelte fotgrupper virkelig kan sies å være representative for massen innen vedkommende gruppe.

En skulle imidlertid kunne anta at tab. 2 og 3 også for de enkelte fotgrupper innen garn og juksa stort sett viser tendensen slik den har vært for massen innen vedkommende gruppe.

Om tab. 4, der regnskapstallene er regnet ut for alle

Tabell 4.

Bruttofangst, utgifter og netto pr. fiskedagsverk og pr. råfiskkilo.

	Gjennomsn. pr. fiskedagsverk			Gjennomsn. pr. råfiskkilo		
	Garn- bruk	Line- bruk	Juksa- båter	Garn- bruk	Line- bruk	Juksa- båter
	kr.	kr.	kr.	øre	øre	øre
1. Bruttofangst ¹⁾	113,93	76,23	45,93	66,5	67,2	70,5
2. Driftsutgifter i alt (a + b + c + d)	24,76	26,45	10,43	14,5	23,3	16,0
Av dette:						
a) brensel- og smøreolje m. v.	3,97	3,72	4,57	2,3	3,3	7,0
b) redskaper	19,69	5,88	2,87	11,5	5,2	4,4
c) agn	—	15,71	2,34	—	13,8	3,6
d) andre driftsutgifter	1,11	1,14	0,65	0,7	1,0	1,0
3. Driftsnetto (1 ÷ 2)	89,17	49,78	35,50	52,0	43,9	54,5
4. Båtens part	26,30	13,40	8,37	15,3	11,8	12,8
5. Lønnsinntekter	8,84	4,27	—	5,2	3,8	—
6. Netto til mannskap med redskap	54,03	32,11	27,13	31,5	28,3	41,7
7. Av dette koklag og tørrmat	4,44	4,19	4,65	2,6	3,7	7,1
Antall fiskedagsverk i gj.snitt pr. farkost ²⁾	219	181	82			
Tonn råfisk i gjennomsnitt pr. farkost				37,53	20,52	5,34

¹⁾ Verdi av fisk og biprodukter. Avgift til omsetningslag fratrukket.

²⁾ Farkostens antall fiskedagsverk regnes ut ved å multiplisere antall fiskere på farkosten med farkostens antall sjøværdsdager. Delvise sjøværdsdager regnes som 1/2 sjøvær.

farkoster under ett for henholdsvis garn, line og juksa, vet en at gjennomsnittsfangstmengden (og dermed fangstverdien, idet en ikke kan vente noe synderlig forskjell i råfiskprisen innen hver farkostgruppe) ligger nært opp til den gjennomsnittlig fangstmengde i hele massen. (Jfr. det som har vært sagt om dette ovenfor). Dette utelukker sjølsagt ikke den mulighet, at det innbyrdes forhold mellom de gjennomsnittlige fangstmengder for de ulike fotgrupper i undersøkelsesmaterialet, er noe forskjellig fra hva det faktisk har vært for vedkommende gruppe i hele massen.

For de enkelte omkostningers vedkommende, skulle en ha grunn til å vente mindre spredning innenfor de enkelte fotgruppene enn for fangstmengden. Med en lignende tendens til utjevning som for fangstmengdens vedkommende, skulle en alt i alt ha lov til å anta at driftsresultatene for de ulike brukstyper i tab. 4, skulle kunne brukes som et tilnærmet uttrykk for driftsresultatene for vedkommende gruppe i hele massen.

Tab. 4 første del, gir et tilnærmet uttrykk for en fiskers inntektsskapende evne, når han var utstyrt med ulike slags redskaper (garn, line og juksa) under de forhold som rådde under siste lofotfiske. Den gir et bilde av med hvor mye hver fisker gjennomsnittlig bidro til bruttofangstverdien for hver fiskedag (sjøvær), hvor stor del av dette beløp som gikk med til å dekke de ulike utgiftsposter, og hvor mye det ble igjen til fiskeren sjøl for hans innsats.

Siste del av tab. 4, viser den gjennomsnittlige bruttoinntekten av en kilo råfisk med biprodukter (avgift til omsetningslag fratrukket) for henholdsvis garn, line og juksa, hvor mye av dette beløp som gikk med til dekning av driftsutgiftene, og hvor mye som ble igjen til fiskerne for deres arbeid.

Tabellen gir et lettfattelig bilde av de ulike utgiftsposters relative betydning for lønnsomheten innen de ulike brukstyper.

Til slutt har en satt opp to små tabeller som gir høve

Netto mannslott ved lofotfisket 1936—51.
Gjennomsnitt pr. farkost.

År	Garnbruk			Line- bruk	Juksa	
	Over 45 fot	45-35 fot	Under 35 fot		Over 35 fot	Under 35 fot
	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
1936	— 121	56	— 103	100	81	35
1937	174	268	47	310	151	111
1938	274	210	264	361	300	227
1939	252	202	314	376	363	279
1941	1 241	1 175	593	1 221	571	436
1942	1 196	1 291	1 245	1 109	612	459
1943	890	945	963	906	540	453
1944	1 593	1 867	1 373	1 160	1 016	939
1946	2 579	2 088	1 370	1 115	837	661
1947	1 916	2 359	1 312	1 532	1 109	1 185
1948	759	265	27	759	707	393
1949	1 659	1 373	1 048	484	594	669
1950	1 473	1 210	930	868	1 181	1 094
1951	1 947	2 057	815	1 201	441	739

til sammenligninger med resultatene for tidligere år og bruksartene i mellom.

Ved sammenligninger mellom driftsresultatene fra i fjor og i år, bør en være merksam på undersøkelsesmaterialets ulike representativitet i de to år. En skal her innskrenke seg til å henlede oppmerksomheten på følgende forhold:

Garnfarkostene i undersøkelsesmaterialet i fjor utgjorde 5,6 pst. av alle garnfarkoster, men de hadde fisket 9,2 pst. av all garnfisk. Tilsvarende prosenttall for dette års undersøkelse var 6,5 pst. og 7,0 pst. I fjor hadde 4 pst. av linefarkostene som undersøkelsesmaterialet omfattet fisket 2,6 pst. av den totale linefangst. Tilsvarende tall var i år 4,0 pst. og 4,4 pst. Endelig skal nevnes at de 3,6 pst. av juksafarkostene som undersøkelsesmaterialet omfattet i fjor, hadde fisket 5,3 pst. av totalfangsten, mens tilsvarende tall for i år var henholdsvis 2,6 pst. og 2,2 pst.

*Fangstinntekt og utgifter ved lofotfisket 1946—51.
Gjennomsnitt pr. farkost.*

År	Garnbruk			Line- bruk	Juksa	
	Over 45 fot	45-35 fot	Under 35 fot		Over 35 fot	Under 35 fot
<i>1946:</i>	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
Fangstinntekt ..	34 402	23 350	11 604	1 131	12 562	3 531
Utgifter	4 785	3 548	2 024	3 674	2 412	818
<i>1947:</i>						
Fangstinntekt ...	32 722	30 365	12 138	14 737	14 248	5 635
Utgifter	8 097	7 159	3 129	4 275	2 239	948
<i>1948:</i>						
Fangstinntekt ..	22 584	11 911	6 021	10 602	9 192	2 306
Utgifter	9 568	6 870	4 226	4 455	2 085	722
<i>1949:</i>						
Fangstinntekt ...	31 870	19 808	10 141	8 671	7 969	3 661
Utgifter	9 583	6 428	3 342	4 526	2 288	864
<i>1950:</i>						
Fangstinntekt ...	28 844	18 210	8 682	9 994	14 214	5 206
Utgifter	8 168	5 714	3 174	3 983	2 951	1 038
<i>1951:</i>						
Fangstinntekt ...	32 249	25 806	5 684	13 797	5 672	3 075
Utgifter	8 405	6 258	2 026	5 546	2 116	917

Forsøksfiske med smurpenot.

For å få et holdbart grunnlag for bedømmelsen av de økonomiske resultater av notfisket i Lofoten, ble forsøksfiskerne også i år pålagt å sende inn til Fiskeridirektoratet spesifiserte oppgaver vedkommende driften.

Med den relativt lille deltakelse i notdriften i fjor var det mulig å få med i driftsundersøkelsen et oppgavemateriale som omfattet hele forsøksflåten. Av ulike grunner har dette ikke latt seg gjøre i år.

Deltakelsen i notfisket i sesongen 1951 var betraktelig større enn i foregående sesong, — nemlig 530 lag mot tidligere 96 lag. Da et notlag består av to farkoster, en hovedfarkost og en hjelpefarkost, har således 1060 farkoster i denne sesong deltatt i notfisket.

Av de oppgaveskjemaer som er kommet inn, har en kunnet bruke oppgavene fra 486 lag, d. v. s. at representasjonen ligger på 92 pst. Da fordelingen på de enkelte grupper som materialet er bearbeidet etter (fylkesgruppering) også er temmelig jevn, skule materialets utsagnskraft være tilfredstillende, selv om 8 pst. av de deltakende lag ikke er kommet med i undersøkelsen.

Det viser seg for øvrig at gjennomsnittsfangsten for de notlag som er med i undersøkelsen, avvek bare ubetydelig fra gjennomsnittsfangsten for alle lag som deltok i notfisket (se nedenfor).

Tabelloppstillinger, bearbeiding av materiale.

Under bearbeidingen av materialet har en fulgt de samme retningslinjer som tidligere, d. v. s. en har forsøkt å komme fram til en ensartet oppgjørsmetode og en oppstilling som muliggjør sammenligning med driftsresultatene for de andre brukstyper.

Som det går fram av tabellene, har materialet i år tillatt en mer spesifisert geografisk fordeling av de deltakende farkoster enn hva tilfellet var i 1950. Fordelingsgrunnlaget er konsesjonsfarkostens heimstad.

Under gruppen Møre—Romsdal er tatt med ett notlag fra Rogaland, to fra Hordaland og ett fra Sogn og Fjordane.

I 1950-undersøkelsen var materialet bearbeidet i to hovedgrupper, nemlig »ordinære« og »reserver«. »Ordinære« forsøksdrivere var de notlag som ble uttatt til forsøksfiske straks dette ble tillatt satt i gang den 13. mars. »Reserver« var de forsøksdrivere som kom med i notfisket da det senere ble funnet forsvarlig å utvide forsøksdriften.

Det har ikke vært nødvendig å opprettholde et slikt skille i tabellen for 1951.

Av omsyn til det forhold som er nevnt ovenfor, at en del av notlagene i forrige sesong først kom med i fisket på et senere tidspunkt, har en som sammenligningsgrunnlag for driftsresultatene i denne sesong ført opp to sett tall for 1950, nemlig tallene for de »ordinære« notlag samt tallene

for begge grupper («ordinære» og »reserver« tilsammen).

Det kan kanskje for enkelte formål nemlig ha sin interesse å nytte resultatene for de »ordinære« notlag som sammenligningsgrunnlag. Disse notlag hadde nemlig en driftstid som ligger nærmest opp til driftstiden for samtlige notlag i år.

1950-tallene for begge grupper tilsammen vil være influert av den korte driftstid for »reservene«. Selv regnskaps-tall som er regnet ut pr. sjøvær eller pr. fiskedagsverk, vil i noen utstrekning være påvirket av det forhold at »reservene« først kom med i driften på et senere tidspunkt.

I de korte merknader som i det følgende er gjort til årets driftsresultater sammenlignet med fjorårets, har hele tiden tallene for begge grupper vært nyttet som sammenligningsgrunnlag.

Tab. 1 gjengir de viktigste »tekniske« data for farkostene i undersøkelsesmaterialet, så som farkostenes størrelse, mannskapsstyrke og redskapsstyr.

Tab. 2 gir en oversikt over fangstresultatene, driftstiden m. v. Sesongens varighet under p. B 1 dekker tiden fra farkostene gikk hjemmefra og til de forlot Lofoten igjen etter fiskets slutt. Driftstiden under p. B 2 angir tiden mellom første og siste dag notbruket var på fangstfeltet.

Da et notlag består av to farkoster, skal en være merk-sam på at det bak et sjøvær ligger to farkosters utseilinger. Antall snurpekast under p. B 4 omfatter såvel kast med fangst som bomkast.

I tab. 3 finner en hvorledes bruttoinntekten til notlagene i gjennomsnitt er disponert til å dekke driftsutgifter samt vederlag til de forskjellige produksjonsfaktorer som not, farkoster, ekkolodd og mannskap.

I tab. 4 er driftsutgiftene spesifisert under tre hovedgrup-per som viser hvorledes utgiftene er dekket.

Nå har imidlertid ikke alle oppgjørsmetodene i de 486 oppgjør som undersøkelsen bygger på, vært nøyaktig lik den oppgjørsmetode som ligger til grunn for tabellene 3 og 4. Eksempelvis kan nevnes at utgifter til felles koklag (p. 3 a

i tab. 4) i nesten halvparten av tilfellene faktisk har vært dekket som fellesutgifter (d. v. s. utgifter som bæres i fellesskap av not, farkoster og mannskap), og ikke som særutgifter for mannskapet (utgifter som bæres av mannskap alene). Særlig når det gjelder notlagene fra Finnmark og Troms har disse utgifter vært dekket som fellesutgifter.

På den annen side har ikke alltid de utgiftsposter som går inn under p. 1 i tab. 4 (fellesutgifter) faktisk vært dekket som fellesutgifter i oppgjørene. Karakteristisk for notlagene fra Trøndelag og Møre—Romsdal er at en god del av disse utgiftsposter faktisk har vært dekket som særutgifter for not og/eller hovedfarkost (utgifter som bæres utelukkende av not og/eller hovedfarkost), og ikke som fellesutgift.

I de foreliggende tabeller har en valgt å overføre alle de ulike oppgjørene til den oppgjørsmetode som har vært praktisert i de fleste tilfellene. For å komme frem til denne ensartede oppgjørsmetode, har en måttet foreta en del omreguleringer av enkelte poster på en del av oppgjørsskjemaene. Har f. eks. utgifter som etter oppgjørsmetoden i tab. 4 skal dekkes som særutgifter for mannskap, i oppgjørene faktisk vært dekket som fellesutgift, er disse beløp blitt ført over fra fellesutgifter til særutgifter for mannskap. Bruttomannskapspart er derved blitt forhøyet med tilsvarende beløp, mens nettomannskapsparten er blitt uforandret. Lignende er gjort for andre utgiftsposter og andre brutto- og nettoparter.

Generelt kan sies, at ved samtlige omreguleringer av den art som er nevnt ovenfor, har en sørget for at nettopartene (nettofarkostparter, — notpart og -mannskapspart) er blitt uforandret fra de oppgitte i oppgjørsskjemaene.

En annen regulering, — nemlig den som er foretatt for å få skilt ut godtgjørelse til ekkolodd som selvstendig post, — fører imidlertid til at nettofarkostpartene blir noe forandret fra oppgavene i skjemaene. Som en ser av tab. 3, figurerer godtgjørelse til ekkelodd som selvstendig post, som sammen med fellesutgiftene kommer til fradrag fra bruttofangstver-

dien før en kommer frem til delingsfangst. I 1950-tallene ble denne post inkludert i farkostpartene. Det viste seg imidlertid at i de innsendte oppgjørene for 1951, var i over halvparten av tilfellene godtgjørelse til ekkolodd skilt ut som egen post. En har derfor funnet det hensiktsmessig å skille ut godtgjørelse til ekkolodd som selvstendig post også for de lag som ikke har regnet noen spesiell godtgjørelse til ekkelodd i sine oppgjør. For disse har en i hvert enkelt tilfelle beregnet 2 pst. av bruttofångstverdien ÷ fellesutgifter, og redusert med tilsvarende beløp henholdsvis hoved- eller hjelpefarkostpart, — alt etter hvilken av farkostene det var som hadde loddet. Såvel bruttofarkostpart som nettofarkostpart er således blitt redusert med det beregnede beløp til ekkoloddet.

Deltakelse og fangstutbytte.

Farkoster, mannskap.

Tallet på farkoster som deltok i notfisket i sesongen 1951, var som nevnt ovenfor over 5 ganger større enn i forrige sesong. Av tabellen for den totale deltakelse (se tab. 1, side 4—5) fremgår at en hadde den største konsentrasjon omkring størrelsesgruppene 50—55 fot og 60—70 fot (dette under forutsetning av at farkostene med uoppgitt lengde fordeler seg på de ulike størrelsesgrupper på noenlunde samme måte som de øvrige farkoster). En lignende størrelsesfordeling hadde en også i 1950.

Av tab. 1 ser en at gjennomsnittsstørrelsen på farkostene i undersøkelsen i år lå litt lavere enn i fjor, nemlig 57,1 og 48,8 fot i 1951 mot 58,2 og 50,6 fot i 1950 for henholdsvis hovedfarkost og hjelpefarkost.

Den gjennomsnittlige mannskapsstørrelse var ikke syndelig forandret fra i fjor. Antall lott-takere i gjennomsnitt pr. farkost lå ubetydelig over fjorårets, mens til gjengjeld antall mann på fast hyre var relativt mindre.

Tabell 1.

Delta-

	Delta-	
	Finnmark	Troms
A. Farkostene.		
1. Antall notlag	40	102
2. Hovedfarkostenes gj.snittlige størrelse, fot.....	57,6	56,0
3. Hjelpfarkostenes gj.snittlige størrelse, fot.....	51,3	51,2
B. Mannskapene.		
1. Antall lottakere i alt	610	1 681
2. Antall mann på fast hyre i alt	—	—
3. Antall lottakere i gj.snitt pr. notlag..	15,3	16,5
Herav a) på hovedfarkosten	9,2	9,4
b) på hjelpfarkosten	6,1	7,1
C. Redskapsutstyret.		
1. Samlet antall snurpenøter	44	106
Herav a) seinøter	41	88
b) torskenøter	3	18
2. Av nøtene var anskaffet til årets fiske	2	24
Herav a) seinøter	1	12
b) torskenøter	1	12
3. Verdi av notredskapene ved fiskets begynnelse..... kr.	1277 250	2866 955
4. Gj.snittl. redskapsverdi pr. notlag, »	31 931	28 107
5. Verdi av redsk. anskaff. til årets fiske »	294 531	1199 227

Redskaper.

Av de 503 nøter redskapsutstyret i år besto av, var 181 eller 36 pst. anskaffet til årets fiske, mot 23 pst. i 1950. Utvidelsen av notfisket foregikk således for en stor del ved allerede eksisterende redskapsutstyr. En skal imidlertid være merksam på at nyanskaffelsen av redskaper utenom anskaffelsen av nye nøter, også omfatter diverse annet utstyr som fiskepose, tauverk o. l.

kelsen.

	1951			1950		
	Nordland	Trøndelag	Møre og Romsd.	Alle	Ordnære Alle	Begge grupper Alle
	192	44	108	486	50	96
	54,4	58,8	62,1	57,1	59,4	58,2
	44,6	48,6	53,2	48,8	50,2	50,6
	2 704	613	1 621	7 229	729	1 425
	13	—	2	15	11	17
	14,0	13,9	15,0	14,9	14,6	14,8
	8,5	9,6	9,6	9,1	9,1	9,1
	5,5	4,3	5,4	5,8	5,5	5,7
	195	48	110	503	60	113
	128	30	39	326	48	96
	67	18	71	177	12	17
	78	11	66	181	18	26
	34	—	6	53	7	11
	44	11	60	128	11	15
	5521 400	1231 700	3481 640	14378 945	1413 778	2573 478
	29 721	27 993	32 237	29 586	28 276	26 807
	2947 065	491 400	2535 379	7467 602	529 821	763 621

Verdien av de nyanskaffede redskaper utgjorde i år hele 52 pst. av den totale redskapsverdi. Tilsvarende tall for i fjor var 29 pst.

En ser videre av tabellen at torskenøtene utgjorde en større del av det samlede antall nøter enn tidligere. Det ble også anskaffet relativt flere torskenøter til årets fiske enn tilfellet var i fjor.

Tabell 2.

Fangstresultater

	Fangstresultater	
	Finnmark	Troms
A. Totalfangst.		
1. Samlet fangstmengde (råfisk) .. tonn	6 019,3	14 399,0
2. Brutto fangstverdi ¹⁾ kr.	4007 535	9834 908
B. Driftstid m.v.		
1. Sesongens gj.snittl. varighet.... dager	45	43
2. Gjennomsnittlig driftstid »	32	35
3. Ant. sjøvær i gj.snitt pr. notlag.. »	20,1	22,4
4. Antall snurpekast i gj.snitt pr. notlag	37	38
5. Gj.snittl. antall snurpekast pr. sjøvær	1,8	1,7
C. Gjennomsnittsfangster.		
1. Fangstmengde i gj.snitt pr. notlag tonn	150,5	141,2
2. Fangstmengde i gj.snitt pr. sjøvær »	7,5	6,3
3. Fangstmengde i gj.snitt pr. snurpekast »	4,1	3,7
4. Fangstmengde i gj.snitt pr. mann »	9,8	8,6
5. Fangstmengde i gj.snitt pr. fiskedagsverk ²⁾ »	0,49	0,41
D. Gjennomsnittsutbytte.		
1. Brutto fangstverdi i gj.snitt pr. notl.kr.	100 188	96 421
2. Brutto fangstverdi i gj.snitt pr. sjøvær kr.	4 984	4 305
3. Brutto fangstverdi i gj.snitt pr. snurpekast..... »	3 248	2 560
4. Brutto fangstverdi i gj.snitt pr. mann »	6 591	5 844
5. Brutto fangstverdi i gj.snitt pr. fiskedagsverk ²⁾ »	330	277

¹⁾ Verdi av fisk og biprodukter. Avgift til omsetningslag fratrukket.

og driftstid.

	1951				1950	
	Nordland	Trøndelag	Møre og Romsd.	Alle	Ordinære Alle	Begge grupper Alle
	22 901,0	5 495,7	14 279,1	63 094,1	7 096,5	10 940,8
	15634 430	3703 919	9444 827	42625 619	3876 093	5905 861
	42	39	37	41	36	31
	37	32	30	34	29	24
	21,9	19,8	19,9	21,2	15,2	12,8
	36	40	32	36	26	22
	1,6	2,0	1,6	1,7	1,7	1,7
	119,3	124,9	132,2	129,8	141,9	114,0
	5,4	6,3	6,6	6,1	9,4	8,9
	3,3	3,1	4,2	3,6	5,5	5,1
	8,4	9,0	8,8	8,7	9,6	7,6
	0,39	0,45	0,44	0,41	0,63	0,60
	81 429	84 180	87 452	87 707	77 522	61 519
	3 718	4 252	4 402	4 135	5 107	4 821
	2 262	2 107	2 765	2 468	2 982	2 766
	5 754	6 056	5 819	5 884	5 238	4 096
	263	306	293	278	343	322

²⁾ Notlagets antall fiskedagsverk regnes ut ved å multiplisere antall fiskere på notlaget med notlagets antall sjøvær.

Fangstresultater.

Den totale fangstmengde for de 530 notlag som deltok i 1951, var 67 666 tonn. De 486 notlag som er med i undersøkelsen, — d. v. s. om lag 92 pst. av alle notlag — hadde en samlet fangstmengde på 63 094 tonn, eller om lag 93 pst. av all notfangst.

Dette tyder på at gjennomsnittet av notlagene i undersøkelsen har fisket ubetydelig bedre enn gjennomsnittet av alle notlag. Driftsresultatene i de foreliggende tabeller vil derfor ventelig gi et litt for gunstig bilde av årets notdrift.

Tab. 2 viser en gjennomsnittlig fangstmengde i år på 129,8 tonn pr. notlag. Dette er en økning på om lag 15 tonn fra foregående år. Men så var også den gjennomsnittlige driftstid i år om lag 10 dager lengre. Den gjennomsnittlige fangstmengde pr. sjøvær og pr. fiskedagsverk lå av denne grunn betydelig lavere denne sesong enn i den forrige.

For bruttofangstverdien stilte resultatene seg noe annerledes, i det gjennomsnittsprisen pr. kg råfisk (verdi av fisk og biprodukter ÷ avgift til omsetningslag) var gått opp fra 52,8 til 67,6 øre. Bruttofangstverdien pr. notlag lå således gjennomsnittlig om lag 26 000 kroner høyere enn tilsvarende verdi for alle notlag i fjor, mens derimot bruttofangstverdien i gjennomsnitt pr. sjøvær og fiskedagsverk lå en del lavere.

Bruttoinntekter.

Som nevnt ovenfor lå bruttofangstverdien i gjennomsnitt pr. notlag i år om lag 26 000 kroner høyere enn den tilsvarende verdi for alle notlag i fjor. Da notlagets fellesutgifter (se tab. 3 p. 4) i forhold viste bare liten stigning fra i fjor, fra kr. 3.508 til kr. 4.761, kom økningen i bruttofangstverdien i det alt vesentligste til utslag i større bruttoparter til not, farkost og mannskap.

Bruttonotparten var gjennomsnittlig om lag kr. 5000 høyere, farkostpartene (herunder godtgjørelse til ekkolodd) tilsammen om lag kr. 5600 høyere, mens mannskapsparten viste den langt største stigning med om lag kr. 14 000.

Driftsutgifter.

Posten sløyningstgifter som inngår under fellesutgiftene (tab. 4 p. 1 b) omfatter de sløyningstgifter som er betalt til andre enn mannskapet. De beløp som er betalt til mannskapet for sløyning av fangst, går inn under p. 1 j, ekstragodtgjørelse til lottakere.

Denne post omfatter de ekstragodtgjørelser som enkelte av lott-takerne har fått utbetalt av notlaget fordi de har utført et eller annet ekstraarbeid ombord under fisket som mannskapet for øvrig har vært fritatt for, t. d. sløyning, bøttingsarbeid eller koking. Ekstrahyrer til skipper og maskinist er også tatt med under denne post.

Notens særutgifter (se tab. 4 p. 2) lå i år på gjennomsnittlig kr. 724 pr. notlag, mot kr. 755 i forrige sesong. Tallet for i år må imidlertid betraktes som et minimumstall. Det er nemlig en del notlag som ikke har oppgitt denne slags utgiftsposter, men en må gå ut fra at en del av disse faktisk har hatt slike utgifter som går inn under p. 2.

Mannskapets særutgifter (se tab. 4 p. 3) viser en betydelig stigning fra i fjor, — noe som for det vesentligste henger sammen med den lengre driftstid. P. 3 b er til dels en beregnet post, idet ikke alle lag har oppgitt denne utgiftspost i oppgjørsskjemaene. For disse har en beregnet et tørrmatbeløp på grunnlag av de innkomne oppgaver over denne post, idet en da har tatt omsyn til mannskapets størrelse og laget driftstid. Sammenlignet med p. 3 a kan denne beregnede utgiftspost synes i det største laget. Imidlertid er det ofte ikke gjort noe skarpt skille mellom disse poster, slik at de til dels går over i hverandre. Det er derfor kanskje riktigst å betrakte begge poster under ett i en post: »proviantutgifter til mannskap«.

Nettoinntekter.

Hovedfarkostens og hjelpefarkostens nettoppart (p. 14 og 15 i tab. 3) er ikke *rene* nettoparter, idet de skal dekke en forholdsmessig del av de årlige reparasjons- og vedlikeholdskostnader samt avskrivning og forrentning av far-

Tabell 3.

Driftsresultater.
Utdrag av notlagenes regnskaper.

	1951						1950	
	Finnmark	Troms	Nordland	Trøndelag	Møre og Romsd.	Alle	Ordinære Alle	Begge grupper Alle
<i>Data angående materialet.</i>								
1. Antall notlag	40	102	192	44	108	486	50	96
2. Antall lottakere pr. notlag	15,3	16,5	14,0	13,9	15,0	14,9	14,6	14,8
<i>Driftsresultater: Gj.snitt pr. notlag.</i>								
3. Brutto fangstverdi for sesongen kr.	100 188	96 421	81 429	84 180	87 452	87 707	77 522	61 519
4. Notlagets fellesutgifter	6 875	4 875	3 466	6 010	5 666	4 761	4 646	3 508
5. Godtgjørelse til ekkolodd	1 800	1 755	1 571	1 626	1 656	1 652	—	—
6. Delingsfangst (3 ÷ 4 ÷ 5)	91 513	89 791	76 392	76 544	80 130	81 294	72 876	58 011
Av delingsfangsten tilfaller:								
7. Hovedfarkosten som part	12 548	11 065	10 449	12 287	10 413	10 910	11 095	8 611
8. Hjelpefarkosten som part	9 422	9 149	6 796	7 359	8 437	7 922	7 866	6 223
9. Noten som part	18 566	18 273	16 448	19 718	19 777	18 041	17 066	13 090
10. Lottmannskapet som part	50 977	51 304	42 699	37 180	41 503	44 421	36 849	30 087
Særutgifter:								
11. Utgifter som bæres av notparten	948	881	497	1 091	746	724	851	755
12. Lagutgifter for mannskapet	2 472	1 353	1 036	1 059	1 569	1 342	1 158	911
13. Utgifter for hver mann særskilt	262	1 529	1 073	1 164	1 137	1 125	660	523
Nettoinntekter for sesongen:								
14. Hovedfarkostens nettopart	12 548	11 065	10 449	12 287	10 314	10 910	11 095	8 611
15. Hjelpefarkostens nettopart	9 422	9 149	6 796	7 359	8 437	7 922	7 866	6 223
16. Notens nettopart (9 ÷ 11)	17 618	17 391	15 951	18 627	19 031	17 317	16 215	12 335
17. Lottmannskapets netto (10 ÷ 12 ÷ 13)	48 243	48 423	40 590	34 957	38 797	41 954	35 031	28 653
18. Nettolott pr. mann for sesongen	3 174	3 389	2 900	2 515	2 586	2 816	2 400	1 936
19. Nettolott pr. mann pr. uke	494	553	489	457	496	481	466	445
20. Lottakernes ekstraintekter i ses.	387	221	219	893	375	329	180	121
<i>Tilleggsopplysninger.</i>								
21. Største bruttofangst i sesongen kr.	189 756	254 352	185 322	166 904	190 000	254 352	139 247	139 247
22. Driftstid på notlaget med denne fangst	36	36	43	33	35	36	39	39
23. Minste bruttofangst i sesongen kr.	39 895	8 381	7 683	16 666	23 049	7 683	16 450	6 281
24. Driftstid på notlaget m. denne fangst	22	34	15	29	24	15	9	7
<i>Prosenttall:</i>								
1. Brutto fangstverdi	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
2. Fellesutgifter for notlaget	6,8	5,1	4,3	7,1	6,5	5,4	6,0	5,7
a) Brensel-, smøreolje o.a. til mask.	3,5	3,0	2,5	3,2	3,5	2,9	2,8	2,9
b) Sløyingsutgifter	2,4	1,0	1,0	2,3	2,0	1,5	1,7	1,6
c) Ekstragodtgjørelse til lottakere	0,4	0,2	0,3	1,1	0,4	0,4	0,2	0,2
d) Andre fellesutgifter	0,5	0,9	0,5	0,5	0,6	0,6	1,3	1,0
3. Godtgjørelse til ekkolodd	1,8	1,8	1,9	1,9	1,9	1,9	—	—
4. Særutgifter for mannskapet	2,8	3,0	2,6	2,7	3,1	2,8	2,4	2,3
a) Utgifter til felles koklag	2,5	1,4	1,3	1,3	1,8	1,5	1,5	1,5
b) Utgifter til tørrmat	0,3	1,6	1,3	1,4	1,3	1,3	0,9	0,8
5. Reparasjon og vedlikehold av noten	0,9	0,9	0,6	1,3	0,8	0,8	1,1	1,2
6. Nettoinntekter (1 ÷ 2 ÷ 3 ÷ 4 ÷ 5)	87,7	89,2	90,6	87,0	87,7	89,1	90,5	90,8
a) Hovedfarkostens nettopart	12,5	11,5	12,8	14,6	11,9	12,5	14,3	14,0
b) Hjelpefarkostens nettopart	9,4	9,5	8,4	8,8	9,6	9,0	10,1	10,1
c) Notens nettopart	17,6	18,0	19,6	22,1	21,8	19,8	19,8	20,1
d) Lottmannskapets nettopart	48,2	50,2	49,8	41,5	44,4	47,8	45,2	46,6

Tabell 4.

Driftsutgiftene.

	1951						1950	
	Finnmark	Troms	Nordland	Trøndelag	Møre og Romsd.	Alle	Ordinære Alle	Begge grupper Alle
Betalte driftsutgifter i alt	422 304	881 062	1165 994	410 260	984 779	3864 399	365 734	546 952
Antall notlag	40	102	192	44	108	486	50	96
A. Driftsutgifter i gj.snitt pr. notlag.								
Betalte driftsutgifter i alt	10 558	8 638	6 072	9 324	9 118	7 952	7 315	5 697
1. Fellesutgifter for notlaget	6 875	4 875	3 466	6 010	5 666	4 761	4 646	3 508
a) Brensel, smøreolje og annet maskinforbruk (fett, twist etc.) ..	3 451	2 864	1 992	2 642	2 999	2 578	2 154	1 792
b) Sløyingsutgifter	2 347	982	824	1 940	1 777	1 296	1 319	973
c) Brensel, til byssa, varme etc. »	131	127	51	80	79	82	69	53
d) Erstatning for skade på fremmed bruk..... »	77	37	32	145	6	41	40	26
e) Assistanse under berging av fangst	113	338	15	96	9	97	117	61
f) Leiet arbeidshjelp i land »	91	18	10	10	51	27	134	61
g) Forbruk av ekkoloddpapir .. »	110	91	93	82	100	94	56	49
h) Telefon, telegrammer og porto »	37	23	19	29	24	23	39	28
i) Godtgjørelse til lønnstakere ¹⁾ ombord	—	—	80	—	63	46	445	275
j) Ekstragodtgj. til lottakere »	387	221	219	893	375	329	180	121
k) Diverse uspesifiserte utgifter. »	131	174	130	94	183	148	93	60
2. Notens særutgifter	948	882	497	1 091	746	724	851	755
a) Notskader og notreparasjoner . »	525	418	179	477	393	333	344	291
b) Utg. i forbindelse med barking »	371	340	204	368	250	271	371	284
c) Leie av tørkeplass og notheng »	52	76	76	80	54	69	65	47
d) Div. fornyelser under fisket . »	—	48	38	166	49	51	71	133
3. Mannskapets særutgifter	2 735	2 881	2 109	2 223	2 706	2 467	1 818	1 434
a) Utgifter til felles koklag »	2 473	1 353	1 036	1 059	1 569	1 342	1 158	911
b) Utgift til tørrmat (brød, margarin etc.)	262	1 528	1 073	1 164	1 137	1 125	660	523
B. Prosentfordeling av driftsutgiftene.								
Betalte driftsutgifter i alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1. Fellesutgifter for notlaget	65,1	56,4	57,1	64,5	62,1	59,9	63,5	61,6
a) Brensel, smøreolje og annet maskinforbruk (fett, twist etc.)	32,7	33,1	32,8	28,3	32,9	32,5	29,4	31,4
b) Sløyingsutgifter	22,2	11,4	13,6	20,8	19,5	16,3	18,0	17,1
c) Brensel til bysse, varme etc.	1,2	1,5	0,8	0,9	0,9	1,0	0,9	0,9
d) Erstatn. for skade på fremmed bruk	0,7	0,4	0,5	1,6	0,1	0,5	0,6	0,5
e) Assistanse under berging av fangst	1,1	3,9	0,3	1,0	0,1	1,2	1,6	1,1
f) Leiet arbeidshjelp i land	0,9	0,2	0,2	0,1	0,5	0,3	1,8	1,2
g) Forbruk av ekkoloddpapir	1,0	1,1	1,5	0,9	1,1	1,2	0,8	0,9
h) Telefon, telegrammer og porto ..	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,5	0,5
i) Godtgj. til lønnstakere ¹⁾ ombord.	—	—	1,3	—	0,6	0,6	6,1	4,8
j) Ekstragodtgj. til lottakere	3,7	2,5	3,6	9,6	4,1	4,1	2,5	2,1
k) Diverse uspesifiserte utgifter	1,2	2,0	2,2	1,0	2,0	1,9	1,3	1,1
2. Notens særutgifter	9,0	10,2	8,2	11,7	8,2	9,1	11,6	13,3
a) Notskader og notreparasjoner ...	5,0	4,9	2,9	5,1	4,3	4,2	4,7	5,1
b) Utgifter i forb. med barking	3,5	3,9	3,4	3,9	2,7	3,4	5,1	5,0
c) Leie av tørkeplass og notheng ..	0,5	0,9	1,3	0,9	0,6	0,9	0,9	0,8
d) Diverse fornyelser under fisket ..	—	0,5	0,6	1,8	0,6	0,6	0,9	2,4
3. Mannskapets særutgifter	25,9	33,4	34,7	23,8	29,7	31,0	24,9	25,1
a) Utg. til felles koklag	23,4	15,7	17,0	11,4	17,2	16,9	15,8	16,0
b) Utg. til tørrmat (brød, marg. etc.)	2,5	17,7	17,7	12,4	12,5	14,1	9,1	9,1

1) Faste hyrer til kokker etc.

Tabell 5.

Bruttofangst, utgifter og netto pr. fiskedagsverk og pr. råfiskkilo.

	Gj.snitt pr. fiskedagsverk ²⁾			Gjennomsnitt pr. råfiskkilo		
	1951	1950		1951	1950	
	Alle	Ordinære	Alle	Alle	Ordinære	Alle
	Kr.	Kr.	Kr.	Øre	Øre	Øre
1. Brutto fangstverdi ¹⁾	277,56	343,02	322,09	67,6	54,6	54,1
2. Fellesutgifter for notlaget	15,07	20,56	18,37	3,7	3,3	3,1
a) Brensel-, smøreolje o.a. til maskin ..	8,16	9,53	9,39	2,0	1,5	1,6
b) Sløyingsutgifter	4,10	5,84	5,09	1,0	0,9	0,9
c) Ekstragodtgj. til lottakere	1,04	0,80	0,63	0,3	0,1	0,1
d) Andre fellesutgifter	1,77	4,39	3,26	0,4	0,8	0,5
3. Godtgjørelse til ekkolodd	5,23	—	—	1,3	—	—
4. Særutgifter for mannskapet	7,81	8,04	7,51	1,9	1,3	1,3
a) Utgifter til felles koklag	4,25	5,12	4,77	1,0	0,8	0,8
b) Utgifter til tørrmat	3,56	2,92	2,74	0,9	0,5	0,5
5. Reparasjon og vedlikehold av noten....	2,29	3,77	3,95	0,6	0,6	0,7
6. Nettoinntekter (1 ÷ 2 ÷ 3 ÷ 4 ÷ 5) ..	247,16	310,65	292,26	60,1	49,4	49,0
a) Hovedfarkostens nettopart	34,52	49,09	45,08	8,4	7,8	7,6
b) Hjelpefarkostens nettopart	25,07	34,81	32,58	6,1	5,5	5,5
c) Notens nettopart	54,80	71,75	64,58	13,3	11,4	10,8
d) Lottmannskapets nettopart	132,77	155,00	150,02	32,3	24,7	25,1
Antall fiskedagsverk pr. notlag ²⁾	316	226	191			
Tonn råfisk pr. notlag				129,8	141,9	114,0

¹⁾ Verdi av fisk og biprodukter. Avgift til omsetningslag fratrukket.

²⁾ Notlagets antall fiskedagsverk regnes ut ved å multiplisere antall fiskere på notlaget med notlagets antall sjøvær.

kostkapitalen. Ved sammenligninger av farkostpartene for 1951 med farkostpartene for 1950 skal en for øvrig være merksam på at godtgjørelse til ekkolodd er inkludert i tallene for 1950, mens dette ikke er tilfelle for 1951-tallene.

Notens nettoppart (p. 16) er heller ikke en *ren* nettoppart, idet den må dekke bl. a. en forholdsmessig del av de årlige avskrivninger samt forrentning av den kapital som er nedlagt i den.

Nettomannslotten (p. 18, tab. 3) er den nettoarbeidsinntekt som hver lottaker gjennomsnittlig har hatt for sesongen. I den utstrekning lottakeren eide med i farkost og redskap, ville selvsagt hans nettofortjeneste i alt på lofotfisket være avhengig av i hvilken utstrekning de beløp som tilfalt farkost og redskap faktisk dekket de kostnader (for farkost og redskap) som fisket medførte.

Tabellen viser en nesten 900 kroner større nettomannslott i år enn i fjor, nemlig henholdsvis kr. 2816 og kr. 1936. Som før nevnt var imidlertid den gjennomsnittlige driftstid om lag ti dager lengre i år. Forskjellen i ukelotten blir av denne grunn ikke så stor, kr. 481 og kr. 445. Det er sesongens gjennomsnittlige varighet (tab. 2, p. B 1) som er lagt til grunn for utregningen av ukelotten. I sesongens varighet er ikke medtatt noen tid til forberedelse av fisket som ombordbringelse av redskapsutstyr m. v., og heller ikke noen tid for hjemreise fra Lofoten og avsluttende arbeid.

Lottinntektene må derfor dekke en noe lengre arbeidstid enn den rene driftssesong slik den er utregnet i tab. 2.

Tab. 3, nederst, viser den prosentvise fordeling av bruttofangstverdien mellom de forskjellige utgiftsposter og nettoppartene til not, farkoster og mannskap. Dersom en, for å få sammenlignbare tall, til nettoinntekter i år (p. 6) legger prosenten for ekkoloddet, vil posten utgjøre 91 av bruttofangstverdien, mot 90,8 pst. for 1950. En ser at lott-takerne gjennomsnittlig har fått noe større del av nettoinntektene i år, mens både notens og farkostenes andeler var noe mindre.

I tab. 5 er utregnet noen regnskapstall i gjennomsnitt pr. fiskedagsverk og råfisk kilo. En skal her ikke komme

nærmere inn på innholdet av tabellen, men bare vise til det som er nevnt om den i den tilsvarende tabell for garn, line og juksa (forrige nummer av »Fiskets Gang«).

Sluttmerknader.

En har her måttet nøye seg med å legge frem hovedresultatene av lønnsomhetsundersøkelsene for lofotfisket. I den korte beskrivelse er det derfor ikke blitt høve til å foreta noen nærmere analyse av de forhold som har vært bestemmende for lønnsomheten av siste års lofotfiske.

De tabeller som er lagt frem i denne melding, skulle imidlertid gi et godt grunnlag for bedømmelse av fiskets lønnsomhet, for sammenligninger med resultatene for tidligere år og for bruksartene i mellom.